1856. № 81.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG 7 OCTOBER.

Ten behoeve der ongelukkigen op Groot-Sangir is, sedert de vorige opgaaf bij den Commissaris des Konings in Friesland ontvangen:

door tusschenkomst van het Bestuur der Gemeente;

Gaasterland	ƒ 42.95.
Leeuwarderadeel	„ 42.89.

PROVINCIE FRIESLAND.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 10 October 1856, des voormiddags ten 10 uren, zal aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur van Friesland te *Leeuwarden*, onder nadere goedkeuring bij inschrijving op *gezegeld* papier en verder bij opbod worden aanbesteed:

„Het vernieuwen van de *Brug* vóór het *Huis* van *Opsluiting en Tuchtiging* te *„Leeuwarden."*

Het Bestek waarop deze aanbesteding geschiedt, zal *acht dagen* te voren ter lezing liggen aan bovengemeld lokaal van het Provinciaal Bestuur, in de gebruikelijke leesplaatsen of Logementen binnen *Leeuwarden*, aan het lokaal van het Ministerie van Justitie en in het gebouw voor de Afschaffingsinrigting, 1e Wagenstraat S, no. 82, te *'s Gravenhage*, terwijl op den *derden dag* vóór de aanbesteding de noodige aanwijzing aan de gegadigden zal worden gegeven en inmiddels de nader verlangde inlichtingen te bekomen zijn, bij den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 2de District *C. J. Bolten* en den Heer Ingenieur *L. H. I. I. Mazel*, beiden te *Leeuwarden*.

Leeuwarden, den 6 October 1856.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland, VAN PANHUIJS.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 3 October 1856 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	ƒ 17.25.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood*	„ 290.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . .	„ 290.00.

Leeuwarden, den 4 October 1856.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland, VAN PANHUIJS.

STAATS-LOTERIJ.

De **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Friesland* brengt bij deze, ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat door Zijne Excellentie den Minister van Financien, bij resolutie van den 3 October 1856, no. 21, afdeeling Registratie en Loterijen, is bepaald, dat de loten der 230ste Staats-Loterij, gedurende de *derde* week der trekking van de vijfde of laatste klasse, beginnende op Dingsdag den 7 October 1856, door de collecteurs, splitters en debitanten tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven, dan tot de navolgende, te weten:

Bij Verkoop.		Bij Verhuring.	
Geheele Loten	ƒ 82.00.	Geheele Loten	ƒ 44.00.
Halve	„ 41.00.	Halve	„ 22.00.
Vijfde	„ 16.40.	Vijfde	„ 8.80.
Tiende	„ 8.20.	Tiende	„ 4.40.
Twintigste.	„ 4.10.	Twintigste	„ 2.20.

Leeuwarden, den 6 October 1856.

De Commissaris des Konings, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 29 September jl., ter kennis der ingezetenen, dat van den 27 September tot en met den 3 October jl.:

1. 41 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 3, het Bildt 1, Doniawerstal 3, Haskerland 1, Hemelumer Oldephaert en Noordwolde 1, Hennaarderadeel 10, Menaldumadeel 1, Rauwerderhem 1, Smallingerland 1, Utingeradeel 4, Wonseradeel 11 en Wijmbritseradeel 4, en 53 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Achtkarspelen 1, Ængwirden 1, Baarderadeel 3, het Bildt 2, Doniawerstal 10, Franekeradeel 1, Haskerland 3, Hennaarderadeel 7, Idaarderadeel 2, Leeuwarderadeel 4, Lemsterland 1, Utingeradeel 2, Wonseradeel 4, Workum 1, Wijmbritseradeel 10 en IJlst 1, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 4186;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Albert Gooitzens Postma, te Twijzel; Sjoerd Andries Poelstra, te Surhuisterveen; Frans Hessels Hoekstra, te Oudehorne; Gerben Klazes Zandstra en Tiberius Baukes Buringa, beide te Bozum; de Wed. Miente Sjoerds Meinsma, te Mantgum; Paulus Sijmens Strikwerda, te Jorwerd; de Erven Hette Wassenaar en Jorrit Pieters de Jong, beide te Hijlaard; Sjirk Johannes Jousma, te Winsum; Hendrik Haijes van der Werf, te Bolsward; Eeltje Thaekes de Groot, te Goingarijp; Gerrit Foekes van der Wal, te Sloten (op zijne boerderij te Tjerkgaast); Johannes Sijtzes Sijtsma, te Haskerdijken; Jeroen Pieters Veltman, te Koudum; Paulus Pieters Oosterhaven, te Welsrijp; de Wed. Hotze Sjoukes Dijkstra, te Oosterend; IJpke Boukes Zondervan, te Edens; Bokke IJdes Nijdam en Jacob Jelles Wijnia, beide te Cubaard; Pieter Douwes Hijlarides, te Wommels; Hendrik Tjallings Kloosterman, te Westergeest; Mr. Johannes Wijbrandus Tromp, te Leeuwarden (op zijne zathe te Lekkum); Aan Wijbrens Andringa, te Cornjum; Romke Tjerks Terpstra, te Stiens; Wiebe Fokkes Klijnsma, te Oosterzee; de Wed. P. P. Koopmans, te Sneek; Harmen Jans van Houten, te Boornbergum; Durk Gabes de Jong, te Akmarijp; Jan Abes Veldman en de Wed. Ruurd Tjitzes Rijpkema, beide te Terkaple; Jan IJebs IJpma, te Arum; Jacob Minks Dooijema, te Wons; Tjerk Pieters Kuipers, Sjoerd Freerks Bruinsma en Willem Frederiks Bosma, allen te Burgwerd; Sijtze Johannes Rijpkema, te Witmarsum; Catrinus Oneïdes, te Exmorra; IJme Jacobs Strikwerda, te Lollum; de Wed. Klaas Gerkes Walinga, te Hommerts; Eelke Tjittes de Jong, te Nijhuizum; Tettero Broers van Abbema, te Nijland; Sijbren Rintjes Westra, te Loënga, en Jelle Jans Bakker, te Gauw;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Jelle Sijbes Kuindersma, te Deinum; Jochum H. Kingma en Pieter R. Miedema, beide te Burgwerd; de Erven Tjeerd Jans Bruinsma, te Witmarsum; Hijlke M. Hijlkema, te Oldeclooster; IJpe B. Jansen, te Longerhouw; Pieter Obes IJntema, te Bolsward; Joost Sijbes de Boer, te Stiens; Broer Taekes Roorda, te Wirdum; Bernardus Sietzes Holtrop, te Oosterhaule; IJme Aukes Spijksma, te Birdaard; Sake Willems van der Wal, te Grouw; Marten Rientzes Boersma, te Ægum; Anske Johannes de Vries, te Sijbrandaburen; Bartele Annes Jellema, te Terzool en in de gemeene Weide de Nieuwe Bildtdijk genaamd.

Leeuwarden, den 6 October 1856.

De Gedeputeerde Staten voornoemd, VAN PANHUIJS, *Voorzitter*. A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

NAPELS, 29 September.

Men weet hier, dat een fransch-engelsch eskader in aantogt is. Reeds meent men te weten, dat de engelsche flottille te Ajaccio is aangekomen. Ook de Russische circulaire is hier bekend, en men zegt, dat Pruisen zich daarmede [illegible] toch zekere gisting in de stad veroorzaakt, die echter [illegible] te meer van een morelen dan matrieelen aard is; inmiddels zijn de batterijen alhier in staat van verdediging gebragt. De Koning bevindt zich nog altijd te Gaëta, alles aanwendende om de wapening van de forten te bevorderen. (*Zie telegr.*)

WEENEN, 2 October.

De Regering heeft, gelijktijdig met het geven van instructiën aan den heer von Martini vóór diens vertrek naar Napels, eene nota gezonden naar Parijs en Londen aan de aldaar geaccrediteerde oostenrijksche gezanten, in welke nota Oostenrijk geprotesteert tegen elke gewapende demonstratie, en nadrukkelijk eischt, dat de beslissing van het napolitaansche vraagstuk worde overgelaten aan het spoedig bijeen te komen parijsche congres. Op deze nota is nog geen antwoord ontvangen.

Van den 3den. De baron von Hubner is gisteren avond hier aangekomen en had heden een onderhoud met den minister graaf von Buol. De Koning van Napels blijft in zijnen wederstand volharden. De Napelsche gezant, Prins Petrulla, heeft zeer onlangs zijn ontslag ingediend.

PARIJS, 2 October.

Onlangs is medegedeeld, dat de reede van Ajaccio was aangewezen als het vereenigings-punt voor de britsche en fransche eskaders. Officieel is dienaangaande nog niets bekend gemaakt, doch, door middel van den telegraaf, verneemt men thans, dat twee engelsche oorlogsschepen, komende van Malta, voor Ajaccio het anker hadden laten vallen, en dat de eskaders daar werkelijk werden verwacht. Gisteren had het fransche eskader de reede van Toulon evenwel nog niet verlaten.

De Keizer heeft uit Bordeaux bevel gezonden, dat in zake de napolitaansche aangelegenheid niets geschieden moet vóór zijne terugkomst te Parijs. De ministers waren het op dat punt niet eens.

— In den nacht van 20 op 21 September zijn, tot groote verbazing der inwoners van die streken, de bergen van Saurat, in de Ariège, reeds dik met sneeuw bedekt geworden; de wolven, hierdoor tot het verlaten van hunne holen gedwongen, hebben twee en dertig lammeren verslonden en in de omstreken van Grie groote verwoesting aangerigt.

Van den 3den. De Keizer, de Keizerin en de Keizerlijke Prins zijn gisteren avond ten vijf ure, in den volmaaksten welstand, te Saint Cloud teruggekeerd. Nog altijd verzekert men, dat heden of morgen gewigtige besluiten in den ministerraad zullen worden genomen.

— Terwijl Oostenrijk alles aanwendt om eene vredebreuk tusschen Napels en de westersche mogendheden voor te komen, ondervindt die mogendheid zelve groote moeijelijkheden ten opzigte van hare bezetting der Vorstendommen, op de spoedige ontruiming waarvan Turkije, Engeland en Frankrijk ten sterkste aandringen, terwijl Oostenrijk de bezetting gaarne tot in het voorjaar zou wenschen te rekken. Wanneer het parijsche congres op nieuw vergadert zal het aan geen vraagstukken die opgelost moeten worden ontbreken.

Van den 4den. In de jongste berigten uit Marseille wordt gemeld, dat het vertrek van de naar de golf van Napels bestemde oorlogsschepen vooreerst is uitgesteld. Zij zullen ten getale van vier linieschepen en twee stoomschepen ter reede verblijven.

De *Carmel* had berigten uit Konstantinopel van den 24 September aangebragt, o. a. inhoudende, dat met de Montenegrijnen een wapenstilstand zou zijn gesloten.

Op de hoogte van Varna had een zware storm gewoed, waardoor groote schade was te weeggebragt.

LONDEN, 3 October.

De *Times* deelt een brief uit Parijs mede, waarin bevestigd wordt, dat de heer von Brunnow de circulaire van vorst Gortschakoff den minister Walewski voorgelezen en hem afschrift daarvan gelaten heeft. Maar in eene zamenkomst tusschen die twee staatslieden heeft de heer van Brunnow het doen voorkomen, dat die circulaire eene aan de diplomatieke agenten gerigte dépêche, geene mededeeling aan de Regeringen was, en dat zij eene voor het russische volk en niet voor de vreemde mogendheden bestemde ontwikkeling der russische politiek inhoudt, het stellen waarvan met geenerlei beleedigend oogmerk is vergezeld geweest. Frankrijk en Engeland zijn nog in geen officieel overleg over dezen stap getreden.

— De *Morning Post* meldt, dat met de woensdag van New-York te Liverpool binnengekomen stoompacket *City of Baltimore* de tijding is ontvangen, dat in eerstgenoemde stad het gerucht is verspreid, dat de engelsche gezant te Mexico, ten gevolge van gerezen conflicten, zijne paspoorten heeft aangevraagd, en dat de engelsche vloot van Havanna naar Mexico stevent.

Hetzelfde blad deelt een berigt uit New-York mede, inhoudende, dat Kansas de gouverneur Geary bevel heeft gegeven, dat alle gewapende korpsen moeten worden ontbonden of zich rustig houden.

— Berigten uit Bombay van 29 Augustus via Triëst ontvangen, houden in, dat op bevel van de engelsche Regering eene militaire expeditie naar de perzische golf wordt voorbereid.

BERN, 2 October.

De groote raad van Neufchatel heeft besloten tot de opheffing van het tot dus verre in de stad Neufchatel bestaan hebbende bestuur der burgerij en tot de vervanging daarvan door een gemeente-raad. Voorts heeft de raad de afzetting bevolen van de ambtenaren die in het gebeurde betrokken waren, en bepaald, dat de geestelijken die er de hand in hadden geene dienst in de kerk mogen verrigten. Aan Denaler en Girad zullen eeredegens worden geschonken.

BERLIJN, 1 October.

De *Zeit* wijdt aan de groote vraag van den dag een hoofdartikel, en meent de reden van de heerschende geldschaarschte minder aan den uitvoer van zilver naar Indie en China dan aan de talrijke sedert een jaar ontstane bijzondere banken en zoogenaamde crediet-maatschappijen te moeten wijten. „Over de zeer problematieke nuttigheid dier instellingen — zegt dat blad onder anderen — willen wij hier in geen onderzoek treden. Maar wanneer men de sommen zamentrekt, welke zij alleen in dit jaar reeds aan het verkeer onttrokken hebben en door de uitgeschreven of nog uit te schrijven stortingen nog verder onttrekken zullen, dan verkrijgt men zulk een enorm cijfer, dat men willens blind moet zijn om niet te zien, dat zoo veel klinkende munt niet in zoo korten tijd buiten omloop kan geraken zonder eene noodlottige stremming te veroorzaken. Wanneer men van de fabelachtige menigte van millioenen hoorde, waarover alleen dit jaar bij de verschillende instellingen ingeschreven is, die als het algemeene geneesmiddel van het crédiet aangeprezen werden, dan moest men zich verwonderen over den ongemeenen voorraad van klinkende specie, die voorhanden was. Dit was echter bloote schijn. Men kan stellen, dat niet het *vijftigste* gedeelte der ingeschreven sommen werkelijk aanwezig was, en niet het *vijfde* gedeelte der sommen, waarvan de storting uitgeschreven is, althans niet in handen der inschrijvers. Men speculeerde niet op de *soliditeit* der crediet-banken, maar op de *agiotage*, die als eene besmettelijke ziekte woedt. Men troostte zich met het spreekwoord: komt tijd, komt raad — en misschien ook geld. De tijd is gekomen, maar raad en geld zijn weggebleven. De opvolgende speculanten, de derde en vierde hand, die thans in het bezit der crediet-actien zijn, hebben alleen de treurige keus, om òf de stortingen te vervolgen òf de reeds gestorte sommen te verliezen. Natuurlijk kiezen zij het eerste, en om aan geld te komen overstroomen zij de kantoren der bankiers, en dezen op hunne beurt de beurs, met papier, drukken de koersen, en veroorzaken, dat het kapitaal zich verschrikt terugtrekt en schuil houdt. Staatsbanken en bankiers verhoogen het disconto, of weigeren volstrekt, aanzienlijke sommen in klinkende munt voor papier te geven, omdat het verflaauwen van den kooplust de kanalen heeft verstopt, langs welke het papier anders weder in klinkende munt wordt omgezet.

BRUSSEL, 3 October.

Het wordt ten stelligste verzekerd, dat de zaak der bisschoppelijke mandamen-

tot thans een onderwerp van ernstige overweging uitmaakt in de hoogere staatkundige kringen, en dat van de zijde der belgische Regering is te kennen gegeven aan de leden van het hier gevestigde corps-diplomatieke, dat zij zich niet kon mengen in den door de dagbladen gevoerden strijd. Voorts heeft, naar men meldt, de minister van buitenlandsche zaken mededeeling gedaan van eene door hem aan den belgischen gezant te Rome gerigte dépêche, waarin hij op eene allezins duidelijke en bepaalde wijze doet uitkomen, dat er niet het minste verband bestaat tusschen de *redenen van geestelijken aard*, welke den prelaat hebben bewogen om zijn mandament uit te vaardigen, en de *staatkundige verpligtigen*, welke op de Regering berusten. De minister voegt daarbij, dat weldra het programma der universiteit van Gent officieel zal worden bekend gemaakt, als wanneer het zal blijken, dat zijn ambtgenoot voor binnenlandsche zaken zich volstrekt niet van zijn pad heeft laten brengen door de verordeningen van den gentschen bisschop.

Uit deze mededeeling blijkt, dat er volkomene overeenstemming tusschen de beide ministers bestaat, wat de houding aangaat, welke de belgische Regering vermeent te moeten aannemen, tegenover het hoofd der Kerk te Rome en de leden van het belgische episcopaat. Van de eene zijde verklaart de minister van buitenlandsche zaken, dat het belgische Kabinet niet in 't minst acht zal slaan, bij de regeling der binnenlandsche nationale aangelegenheden, op de eischen van eene buitenlandsche magt, en dat het in geenen deele gezind is om pausselijke vorderingen te beschouwen als een rigtsnoer voor de staatkundige belangen des lands. Van den anderen kant houdt de minister van binnenlandsche zaken zich aan het stelsel, 't welk hij op 22 Januarij heeft verdedigd in de Kamer der Gedeputeerden, toen hij zich heeft verklaard voor al datgene, 't welk geleerd wordt aan de gentsche universiteit, en thans onvoorwaardelijk door het belgische episcopaat wordt afgekeurd.

Van eene liberale zijde wordt aangemerkt, dat de door de beide ministers aangenomene houding eene gewigtige beteekenis heeft. De minister van buitenl. zaken, toch verklaart onbewimpeld, dat hij, als belgisch bewindsman, den Paus niet anders kent dan als het hoofd der Romeinsche Staten, 't welk met Belgie geene andere dan diplomatieke betrekkingen kan onderhouden. De minister van binnenl. zaken van zijnen kant zegt aan de belgische prelaten, dat hij, als constitutioneel minister, hun geen staatsgezag hoegenaamd kan toekennen.

In den *Messager de Gand* leest men: „Wij badden gegronde reden het gedrag onzer ingezetenen niet in twijfel te trekken. Zij hebben een edel en waardig antwoord gegeven op de lasteringen van den bisschop van Gent tegen onze scholen. Wij vernemen, dat het getal leerlingen van het athenæum en de middelbare school reeds veel aanzienlijker is dan ten vorigen jare.

Volgens de *Gazette de Mons* zal eerstdaags een derde mandament verschijnen van den bisschop van Doornik, die den banbliksem zal slingeren over de hoogeschool van Luik.

— Sedert jl. Dingsdag wordt hier bijna van niets anders gesproken dan van een diefstal van 50 à 60,600 fr. aan edelgesteenten, gepleegd bij een zilversmid in de reu de la Madaleine, de volkrijkste straat onzer stad. Het kostbaarste der gestolen voorwerpen is eene diamanten rivière, ter waarde van 20,000 fr. De met inklimming en verbreking van glasruiten volbragte inbraak verraadt eene meer dan gewone stoutmoedigheid, en geeft aanleiding tot klagten tegen de policie, die zich nooit bevindt waar men haar noodig heeft.

's GRAVENHAGE, 4 October.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

In de zitting van gisteren is ingekomen een wets-ontwerp regelende het gebruik van het koloniaal batig slot over 1854.

Achtereenvolgens zijn in behandeling genomen de wets-ontwerpen, waarvan de beraadslaging was aan de orde gesteld.

Die tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan J. van Hees en acht andere personen, alsmede dat tot onteigening van perceelen voor de verlenging van het kanaal van 's Gravenhage naar Scheveningen, werden zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen. Eveneens had de aanneming met algemeene stemmen plaats van het wets-ontwerp tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld, nadat door de heeren: Sloet tot Oldhuis, van Bosse en ter Bruggen Hugenholtz over art. 2 het woord was gevoerd. De minister van finantien heeft, op het door den heer Sloet tot Oldhuis opgemerkte, aangemerkt, dat, als er middelen tot schulddelging voorhanden zijn, men daartoe moet overgaan, indien daardoor geene andere goede bedoelingen worden belemmerd; dat dit thans hier te lande het geval is; dat de ontwerpen voor den aanleg van spoorwegen nog niet zoo verre zijn gevorderd, dat men zich deswegens kan verklaren, maar dat de berigten, nopens de o. i. bijdragen, zeer verblijdend zijn, en er een meerder bedrag daarvan is te wachten, dan waarop is gerekend; dat hij minister reeds de redenen heeft ontwikkeld, waarom het thans ongeraden zoude wezen om tot afschaffing van belasting over te gaan, en dat, wat de emancipatie der slaven aangaat, het hem minister niet bekend is, dat is bepaald, dat dezelve dit jaar zal plaats hebben, dat de middelen daartoe worden voorbereid, maar dat het geenszins zeker is, dat deze in dit jaar hun beslag zullen erlangen, en dat het in elk geval onvoorzigtig is, iets dergelijks zoo luide te verkondigen.

Het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1856 (bijdrage voor den aanleg van een kanaal ter verbinding van de Drentsch hoofdvaart te Assen met de haven te Groningen) werd na eenige discussie met 32 tegen 21 stemmen, en dat tot magtiging tot onderhandschen verkoop van een perceel rijksgrond te Maastricht zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen. Daarna werd behandeld de conclusie van het verslag der commissie tot onderzoek der gewisselde stukken over de aftapping van water op de Zuid-Willemsvaart, welke conclusie zonder hoofdelijke stemming werd goedgekeurd.

De commissien van rapporteurs voor de wets-ontwerpen: tot onteigening van perceelen ten behoeve der verbetering van het kanaal genaamd het Dokkumer Grootdiep, leidende van Dokkum naar de zeesluis de Nieuwe Zijlen, en tot goedkeuring eener ruiling tusschen den Staat en de gemeente Roermond, hebben daaromtrent hare eindverslagen uitgebragt. De Kamer heeft bepaald, dat nader de dag der behandeling zal worden bepaald.

Z. M. de Koning heeft den afgetreden gouverneur-generaal van Neêrlands Indie, den heer Duymaer van Twist, in een bijzonder gehoor ontvangen. Z. E. is tot kommandeur van de orde der eikenkroon benoemd, en naar Deventer vertrokken. Hij wordt echter spoedig terug verwacht.

Z. M. de Koning is gisteren naar het Loo vertrokken, verzeld door den adjudant van Mansveldt, den ordonnans-officier van Tuijll en den heer Everard.

— Daar de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal eerstdaags met het onderzoek van de ontwerpen van wet, uitmakende de staatsbegrooting voor den jare 1857 aanvangen, zoo verwacht men dat de Kamer vooreerst niet dikwerf openbare zittingen zal houden.

— Men verwacht eerlang weder eene wetsvoordragt tot herziening der wet betrekkelijk de jagt en visserij, die voornamelijk vereenvoudigen en besparing van geregtskosten zal op het oog hebben. Reeds heeft de minister van justitie zijn wensch te kennen gegeven, dat bij indiening die voordragt spoedig moge tot wet verheven worden.

AMSTERDAM, 4 October.

Naar aanleiding eener gedane uitnoodiging aan handelaars, commissionairs en makelaars in publieke fondsen, is in eene donderdag jl. alhier gehouden vergadering besloten tot het vestigen hier ter stede van een comité, zoo als er in het buitenland bestaan, waarvan, zijn wij wel onderrigt, zegt de *Amsterd. Court.*, het drieledige doel is, dat het bezorge en de hand houde aan een volledig en doeltreffend reglement voor den handel in fondsen en hunne prijsnotering, waarbij bedriegelijke fondsen zullen worden afgewezen en uitgesloten; dat het comité beslisse kwestiën in zake van fondsenhandel ontstaan, en eindelijk dat het comité behartige en voorsta de belangen van fondsenhouders zoo binnen- als buitenlands bij de betrokken gouvernementen of administratiën.

LEEUWARDEN, 6 October.

Volgens brief van Madera van den 4 September, was men, volgens de *Kooph. en Zeev. Tijdingen*, aldaar nog niet geslaagd om eenige inlichtingen van de aldaar aangekomene Maleyers te erlangen, alzoo er op dat eiland niemand gevonden werd, die met hunne taal bekend was. Een derzelve had echter den naam van het door hen verlaten schip in vreemde karakters ter neder gesteld, welk schrift door een bevoegd persoon onderzocht zijnde, gebleken is in de Javaansche taal te zijn geschreven, en te beteekenen: *Toeweto*, dat men *Toewèto*, of *Toewetto*, of *Twetto*, of ook wel *Twento*, kan uitspreken. Het is dus zeer waarschijnlijk dat zij afkomstig zijn van het schip *Twenthe*, kapt. Coopmans, van Rotterdam naar Batavia gedestineerd en den 15 Julij uit Hellevoetsluis gezeild, aan boord van welk schip zich onderscheidene personen uit deze stad bevinden, omtrent wier lot men reeds sedert eenige weken in de grootste ongerustheid verkeert.

— In de ... *Streek* aan de Dokkumer-Ee onder Wanswerd, had in ... October jl., bij zekere bejaarde vrouw T. G. T., van beroep koemelkersche, een brutale diefstal plaats. De daders, twee manspersonen, zooveel men heeft gezien, schijnen door de achterdeur, waarvan de ijzeren schotel uit het kozijn is gedrongen, binnengekomen te zijn, en hadden eene brandende kaars bij zich, waarschijnlijk ontstoken aan lucifers, naderhand in het koehuis gevonden. In het slaapvertrek gekomen stelde een der dieven zich, met een mes in de hand, voor het bed der oude vrouw, haar dreigende, zoo zij eenig gerucht maakte, te dooden; terwijl de andere zich, met een ijzeren haardtang in de hand, voor het bed der meid, de eenige dienstbode, plaatste. De oude vrouw echter begon zich tegen haren aanrander te verweren, waarbij zij aan drie vingers gewond werd, en inmiddels een geweldig angstgeschrei aan te heffen. De dieven hierdoor waarschijnlijk onthutst, namen daarop de vlugt, met zich nemende: 1 tinnen waterpot, 1 koperen doofpot, 1 dito handketel, 2 dito gotelingen en 2 dito melkemmers. Men heeft tot heden de daders nog niet op het spoor kunnen komen.

— In den nacht van donderdag op vrijdag jl. is te Beetsterzwaag een manspersoon van middelbaren leeftijd verdronken, ten gevolge van het misbruik van sterken drank, waaraan hij zich meermalen en ook nu weder bij gelegenheid der kermis op dat dorp had overgegeven.

— Van de Lemmer wordt ons dd. 3 dezer gemeld: Den 30 Sept. ll., spoelde op een uur afstands van hier aan, het lijk eener vrouw, hetwelk na onderzoek bleek te zijn, dat van de huisvrouw van schipper G. Goedkoop, op den 17 September ll. tusschen Kragenburg en Schokland bij stormachtig weder, terwijl zij aan het roer stond, en haar man en de knecht het zeil opheschen, over boord sloeg en noodlottig verdronk, niettegenstaande de man onmiddelijk in de sloep sprong en alles aanwendde haar te redden. — Heden is de jeugdige moeder van twee kinderen, in tegenwoordigheid van haren behuwdvader, alhier ter aarde besteld."

— Bij Koninklijk besluit van den 30 September ll., houdende magtiging tot het uitschrijven der 231ste staats-loterij, is tevens art. 3 van het koninklijk besluit van 6 Januarij 1831 (*Staatsblad* no. 2) gewijzigd, in dien zin, dat reeds dadelijk bij het uitschrijven der loterij ook de prijzen der loten en gedeelten daarvan voor de tweede en volgende weken der vijfde klasse bij het plan der loterij worden vastgesteld.

— Uit de officiële stukken door de Regering uitgegeven, ontleenen wij het volgende: In het belang van de dienst is de betrekking van onder-inspecteur bij het middel van waarborg daargesteld, welke functie is vereenigd met die van controleur bij het waarborgkantoor te Utrecht.

Het getal ingenieurs-verificateurs, met het toezigt van het kunstmatig gedeelte van het kadaster belast, tot dusverre ten getale van zes aanwezig, zal zonder gevaar voor de dienst tot op vijf worden verminderd.

Het belang van de dienst des kadasters heeft het noodzakelijk gemaakt, een ambtenaar, in staat ook het technisch gedeelte van dat belangrijk onderdeel der openbare dienst te kunnen beoordeelen, bij het departement van finantien werkzaam te doen zijn.

Het getal makelaars, tot het vervaardigen der wekelijksche prijs-courant van de staats- en andere publieke effecten, vroeger 12, is thans 10. — Bij de Regering bestaat het voornemen, bij ontstane vacatures, het getal tot 6 te beperken.

— De bezoldiging van de commiesen der 3de en 4de kl., voor meer dan 30 jaren geregeld, is bij de meerdere duurte van de meest noodzakelijke levensbehoeften en den hoogen prijs der woningen, sedert lang als ontoereikend erkend geworden, zoodat de Regering de tractementen dier laag bezoldigde beambten respectievelijk van *f* 360 en *f* 300 's jaars, tot op *f* 420 en *f* 360 heeft verhoogd.

— Men verzekert, meldt de *Utrechtsche Courant*, dat bij de Regering het voornemen bestaat, om de buitengewone hoogleeraren aan de hoogeschool te Utrecht, van Goudoever en Buijs Ballot, te bevorderen tot gewone hoogleeraren.

— Het aantal der te Utrecht aangekomen of nieuw ingeschreven studenten bedraagt meer dan 100.

— Uit de javasche couranten, tot den 9 Augustus blijkt, dat op de westkust van Borneo, in den nacht van 11 op 12 Junij, te Loemar, eene afdeeling van 50 man troepen, door een groot gedeelte der bevolking verraderlijk is aangetast, waarbij de luitenant Mekern is gesneuveld. De sergeant Bos heeft de manschap verzameld en de vijanden afgeslagen, die inmiddels de bazaar in brand hadden gestoken. Van 22 Chinezen, die deel hadden genomen aan den opstand, waren elf op de plaats zelf opgehangen en de overige naar Java gezonden. De rust was niet verder gestoord.

BEROEPEN: Te Doesborgh, de weleerw. zeer gel. heer W. C. E. Koch, predikant te Heinenoord; te Oosterbierum, zoomede te Scherpenzeel, de weleerw. zeer gel. heer J. P. Nonhebel, pred. te Heemse (mede beroepen te Vaassen).

230ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

Vijfde trekk. No. 15925, een prijs van *f* 1000. No. 1435, een prijs van *f* 25,000. Zesde trekk. Nos. 9852 en 3195 ieder een prijs van *f* 1000. Zevende trekk. No. 5210, een prijs van *f* 1000. No. 6097, een prijs van *f* 2500. No. 15766, een prijs van *f* 10,000. Achtste trekk. No. 18392, een prijs van *f* 1000. No. 14145, een prijs van *f* 50,000.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

NAPELS, 2 October.

De oostenrijksche gezant, de heer von Martini, is alhier aangekomen. — De Koning is alhier teruggekeerd van Gaëta tot het houden van een ministerraad.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 6 October.

NEDERLAND	W. Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt.	62
Dito	Dito	3	„	$73\frac{3}{4}$
Dito	Dito	4	„	$92\frac{15}{16}$
Dito	Amort. Sijnd.	$3\frac{1}{2}$	„	
Dito	Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$	„	
SPANJE	Obligatien	$1\frac{1}{4}$	„	$23\frac{11}{16}$
Dito	Dito	3	„	$42\frac{1}{8}$
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	$37\frac{3}{4}$
PORTUGAL	Obligatien	3	„	$43\frac{5}{8}$

RUSLAND	Obl. H. & Co	1798/1816	5	pCt.	$102\frac{3}{4}$
Dito	„ Dito	1828/1829	5	„	$102\frac{1}{2}$
Dito	„ Dito		$4\frac{1}{2}$	„	$92\frac{3}{4}$
Dito	„ Dito		4	„	
Dito	„ S. & Co.		4	„	84
OOSTENRIJK	Metalliek		5	„	$73\frac{1}{8}$
Dito	Nationale		5	„	$75\frac{1}{8}$
Dito	bet. Amst.		5	„	$83\frac{1}{2}$
Dito			$2\frac{1}{2}$	„	$38\frac{1}{8}$

Nieuwe 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie $93\frac{1}{4}$, 6de serie $94\frac{1}{2}$.

WEENEN, 6 October. Metalliek 5 pCt. $82\frac{1}{4}$. Dito Nationale 5 pCt. $83\frac{3}{4}$. — Wissel op Londen 10.10. — Zilver $6\frac{1}{8}$.

LONDEN, 6 October. Consols $91\frac{3}{4}$. Het bankdisconto is voor twee maanden tot 6 en voor drie maanden tot 7 pCt. verhoogd.

PARIJS, 6 October. Rente 3 pCt. 66.60. De Bank heeft bekend gemaakt, dat zij slechts wissels tot 60 dagen loopende disconteert.

LONDEN, 6 October. Tarwe 1 à 2/ hooger, andere granen vaster. — Boter (friesche) 116/, (groninger) 92/.

AMSTERDAM, 6 October. Garst iets flaauwer, andere Granen onveranderd. — Koolzaad op 9 vat in April 82 p. v. Raapolie, vliegend *f* $50\frac{1}{4}$, op November *f* 50.

ROTTERDAM, 6 October. Tarwe prijshoudend, Garst *f* 3 en Haver *f* 6 hooger, Erwten *f* $7\frac{1}{2}$ en Boonen *f* 30 lager.

LEEUWARDEN, 3 October. Boter *f* 47. Aanv. 1134 $\frac{1}{4}$, 232 $\frac{1}{8}$, 73 $\frac{1}{16}$ vat.
Kaas - 32 à *f* 36. Aanv. 5254 Ned. ponden.

GRONINGEN, 3 October. Tarwe bij minder vraag iets lager, Rogge aan benoodigden in een doen, Boekweit tot *f* 3 verlaging moeijelijk te plaatsen, Haver *f* 3 lager, Gort stil. — Kool- en Zomerzaad slap met weinig handel.

De **VERGADERING** der Leden van het 9de Distrikt der Fr. Afd. van het Ned. **Bijbelgenootschap** zal gehouden worden te *Beetsterzwaag*, den 15 October a. s., 's voormiddags te elf ure.
Namens het Bestuur,
J. C. FISCHER JR., *Secretaris*.

. Getrouwd:
Heeg, den 28 September 1856.
A. A. VISSER JR.
T. J. OPPEDIJK, van *IJlst*.

. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER mijne geliefde Echtgenoot J. M. MEESTERS.
Steenwijk, 24 September 1856.
T. A. MEESTERS.

. Heden beviel van eene DOCHTER G. J. DE VRIES, geliefde Echtgenoote van
Beetsterzwaag, den 26 September 1856.
J. T. DE HAAN.

*** Bevallen, zeer voorspoedig, van eene welgeschapene DOCHTER TRIJNTJE HETTES FLEDDERUS, geliefde Echtgenoote van
Nijehaske, 26 September 1856. E. W. DE BOER.

*** Bevallen van eene DOCHTER A. M. VELDS.
Sneek, den 29 September 1856. R. P. SEVENSMA.

DOKKUM, den 29 September 1856. Mijne geliefde Echtgenoot IJ. VAN DER WERFF, beviel heden door Gods goedheid, van een' welgeschapen ZOON.
Eenige kennisgeving. S. F. BOERSMA.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER AALTJE FEENSTRA, geliefde Echtgenoote van
Makkum, 2 October 1856. S. KUIPER.

*** Heden beviel van een ZOON T. VAN GOINGA, Echtgenoote van
Weidum, 3 October 1856. W. SCHULTZE.

*** Mijne geliefde Echtgenoote ANNA MARIA HANNEMA, beviel heden zeer voorspoedig van eene DOCHTER.
Harlingen, 3 October 1856. F. FONTEIN DZ. PIETERSZN.

BOER, den 4 October 1856. Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER ALIDA LUNTER, geliefde Echtgenoote van
K. R. HETTINGA.

*** Mijne geliefde Gade MARIA JOHANNA KUIPERS, met wie ik 37 jaren in den genoegelijksten echt leven mogt, ontsliep heden morgen na eene korte ongesteldheid, zacht en kalm, in den ouderdom van 61 jaren, tot bittere droefheid van mij en onze Kinderen.
Dragten, den 26 September 1856. J. G. VAN BLOM.

*** Na een geduldig lijden overleed heden, na voorzien te zijn met de H. Sacramenten der Stervenden, onze waarde Echtgenoot en Vader, de Koopman WILLEM LUNTER, in den ouderdom van zes en zeventig jaren. Die de overledene gekend hebben zullen beseffen wat wij in hem verliezen.
Franeker, ANNA ENGBERS, Wed. W. LUNTER,
den 26 September 1856. J. B. LUNTER, *R. C. Pastoor*,
namens verdere Broeders en Zusters.

*** Heden overleed alhier, zeer onverwachts aan de gevolgen van een krampkolijk, in den ouderdom van 38 jaren en 10 maanden, mijn geliefde Echtgenoot JAN HENDRIKS PALSMA. Zwaar treft mij het verlies van hem, met wien ik ruim 13 jaren door den band des huwelijks vereenigd was, waaruit 6 Kinderen achterblijven. Maar ik vestig mijn vertrouwen op de hulp en vertroosting van mijnen God, die een Man van Weduwen en een Vader van Weezen is.
Beetgum, H. H. DIJKSTRA,
27 September 1856. Wed. van J. H. PALSMA.
Eenige kennisgeving aan Betrekkingen en Vrienden.

*** Heden ontsliep tot mijne diepe droefheid, in den jeugdigen leeftijd van 24 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot JOHANNA FORTUIJN, mij uit een hoogstgelukkig huwelijk van omtrent vijf jaren, twee Kinderen nalatende, te jong om hun droevig verlies te beseffen. Zij was eene teederminnende Gade, eene teederzorgende Moeder voor haar kroost.
Leeuwarden, 28 September 1856. J. ROMENIJ.

*** Heden morgen ruim 6 uur overleed mijne teedergeliefde Echtgenoote RIEPKJE JOHANNES VAN DER MEER, in den ouderdom van 58 jaren en 9 maanden.

Ik verlies in haar eene dierbare Vrouw, ons nog zestal Kinderen benevens vijf Behuwdkinderen eene zorgdragende Moeder.

Bijna 38 jaren is zij mij eene dierbare gezellinne des levens geweest; doch, hoe smartelijk ook haar gemis voor ons is, mogen wij op grond des Evangeliums aan een ieder kennelijk maken, dat zij gedurende eenige jaren mogt wandelen in het geloovig omhelzen van haar aandeel in *Jezus Christus*; — bij het afnemen der krachten was zij uitziende naar ontbinding, die haar vrijgekochte ziel, door het alleen reinigende bloed Christus, tot God, als haren verzoenden Vader zoude brengen, hetwelk onze droefheid lenigt.
Dragten, 2 October 1856. L. L. IJTSMA.

*** Heden overleed na eene slepende ziekte mijne hartelijk geliefde Echtgenoot WIMKE ROELOFS DANTUMA, in den jeugdigen leeftijd van 24 jaren en 6 maanden. Slechts 17 maanden mogten wij in den echt verbonden wezen.
Akkrum, 3 October 1856. J. A. FENNEMA.

*** Heden avond om 10 uur overleed mijne dierbare Echtgenoote in den ouderdom van 77 jaren.
Drie en veertig jaren was zij mij eene getrouwe gezellin des levens.
Roordahuizum, den 3 October 1856. J. T. DE BOER.

*** Heden overleed onze innig geliefde oudste Zoon GOSLIK, in den jeugdigen leeftijd van ruim 21 jaren.
Grouw, P. G. LIJKLES.
den 4 October 1856. A. LIJKLES — DE VRIES.

*** Na een langdurig lijden overleed alhier op heden in den ouderdom van ruim twee en twintig jaren mijn hartelijk geliefde oudste Zoon BERNARD ELIAS DE GOEJE, Student in de Letteren.
Leijden, W. B. SCHILLING,
den 4 October 1856. Wed. P. DE GOEJE.
Eenige kennisgeving.

*** Tot onze diepe droefheid, overleed heden onze oudste Zoon THEODORUS JOHANNES, in den ouderdom van acht jaren en negen maanden.
Franeker, J. ENSINK.
den 5 October 1856. M. ENSINK — LUNTER.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 30 September tot en met den 6 October 1856 aangegeven: 14 Geboren. 5 Overleden. Gehuwd 3 paren.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN IJLST brengen bij deze ter kennis van belanghebbenden, dat de **KERMIS** aldaar, dit jaar begint, met **Dingsdag** den 14den en eindigt met **Vrijdag** den 17 October, en dat met Zaturdag daaropvolgende, alle Kramen, Disschen enz., moeten zijn afgebroken en weggeruimd.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
IJlst, W. RINGNALDA, *Burgem.*
den 30 September 1856. T. E. VAN POPTA, *Weth.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HEMELUMER OLDEPHAERT EN NOORDWOLDE brengen bij deze, ter voldoening aan art. 22 van het Reglement voor de bedijking, verveening, droogmaking en het beheer van den Heidenschapster-Polder, in de gemeenten Hemelumer Oldephaert en Noordwolde en Workum, vastgesteld door de Staten van Friesland den 21 Julij 1856, Koninklijk goedgekeurd den 22 Augustus aanvolgende, no. 60, ter kennis van de belanghebbenden, dat de LEGGER van Ingelanden van dien Polder, ten fine van reclame, gedurende vier weken, te rekenen van af den 6 dezer, voor de Ingelanden ter visie is nedergelegd in de Gemeentehuizen te Koudum en te Workum.
Koudum, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 4 October 1856. K. TJEBBES.
De Secretaris, T. PLANTENGA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN TIETJERKSTERADEEL noodigen bij deze uit, ONDERWIJZERS van den Tweeden Rang, om te staan naar de vacante School te **Suawoude**, met verwijzing ten aanzien der voordeelen enz. aan deze School verbonden, naar de aankondiging in de Nieuwe Bijdragen voor de maand September 1856.

De Sollicitatie-stukken moeten vóór of uiterlijk op den 21 dezer, aan het Bestuur of ter Secretarie der Gemeente te Bergum, vrachtvrij worden ingediend, en het vergelijkend Examen zal worden gehouden op Maandag den 3 November e. k., des morgens ten negen ure, in het Gemeentehuis aldaar.
Bergum, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 4 October 1856. H. B. VAN SMINIA.
Mr. A. FERF, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN TIETJERKSTERADEEL maken bij deze bekend, dat de **NAJAARS VEEMARKT** te *Hardegarijp*, invalt op Maandag den 13 dezer, en de Loting voor de standplaatsen der Kramen enz. plaats zal hebben op Zaturdag den 11 dezer, des middags ten twaalf ure, in de Herberg van Folkert Buruma, in de Buurt aldaar.
[illegible] *Burgemeester en Wethouders voormeld*,
[illegible] D. VAN SMINIA.
[illegible]

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BAARDERADEEL roepen, ten verzoeke van Heeren Kerkvoogden op, de Hervormde Floreenpligtigen van onderstaande dorpen, om te verschijnen in hunne respectieve dorps-Kerken, als, die van:

Hijlaard, op Dingsdag den 7 October e. k., 's voormiddags 10 uur;
Oosterwierum, op Donderdag den 9 October e. k., 's voormiddags 11 uur;
Jellum, op Maandag den 13 October e. k., 's voormiddags 10 uur;
Beers, op denzelfden dag, 's middags 12 uur;
Bozum, op Donderdag den 16 October e. k., 's voormiddags 11 uur;
Mantgum en *Schillaard*, op Zaturdag den 18 October e. k., 's voormidd. 11 uur;
Winsum, op Maandag den 20 October e. k., 's voormiddags 11 uur;
Oosterlittens, op Woensdag den 22 October e. k., 's voormiddags 11 uur;

Ten einde: 1°. Behalve die van *Hijlaard*, de Kerke-Rekening over 1855 op te nemen en na welbevinding te sluiten; 2°. de Begrootingen voor de dienst van 1857 vast te stellen; 3°. te *Jellum*, om te raadplegen en des goedvindende te besluiten op een voorstel van Kerkvoogden, om de met Jurjen D. Kingma aangegane verhuring van de Kerkeplaats te continueren met deszelfs Weduwe; 4°. te *Beers*, te benoemen eenen Kerkvoogd voor den overledene H. de Jong; 5°. te *Winsum*, om te beraadslagen tot de vernieuwing van eene Pastorie-Huizinge in het jaar 1857, en des goedvindende daarop te besluiten; 6°. *Mantgum c. a.*, om te besluiten op een voorstel tot afkoop van één of meer Grondpachten, en tot overdragt aan het Gemeente-Bestuur van een hoekje Grond voor den Kunstweg, zoomede aan te hooren bepaalde voorstellen van Kerkvoogden tot het aan den Heer J. W. Bekker in koop overdragen van een gedeelte van het perceel gem. Oosterwierum, sectie A, no. 234, ter grootte van 1 roede en ruim 80 el, en eindelijk 7°. alle die punten te behandelen welke alsdan meer ter tafel worden gebragt. *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
Weidum, E. D. v. BEIJMA, *Burgr.*
den 18 September 1856. J. VAN LOON Jz, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WONSERADEEL gezien de nadere voordragten van Kerkvoogden van de hierna volgende Kerkvoogden, dat de in de Leeuwarder-Courant van Vrijdagen den 26 September en 3 October ll gedane oproeping van Hervormde Floreenpligtigen van Arum, Kimswerd, Zurich, Pingjum, Witmarsum, Longerhouw en Schettens, op de daarbij gestelde dagen niet kunnen plaats hebben,

convoceren mitsdien in de plaats daarvan de Hervormde Floreenpligtigen van gemelde dorpen om te compareren, als die van:

Longerhouw, op Dingsdag 21 October 1856, morgens 9 uur, in de Kerk aldaar.
Schettens, op denzelfden dag, morgens 11 uur, in de aldaar.
Witmarsum, op denzelfden dag, namiddags 1 uur, in de Kerk aldaar.
Zurich, op Vrijdag den 24 October 1856, morgens 10 uur, in de Dorps-Herberg.
Pingjum, op denzelfden dag, middags 12 uur, in de Kerk aldaar.
Kimswerd, op Maandag den 27 October 1856, morgens 10 uur, in de Kerk aldaar.
Arum, op denzelfden dag, middags 12 uur, in de Kerk aldaar.

En zulks allen tot behandeling van dezelfde onderwerpen als in de oproepingen van 26 September en 3 October zijn vermeld. T. MULIER.
Bolsward, *De Secretaris*,
den 5 October 1856. J. BINKES.

AANBESTEDING.

HET VEENPOLDER-BESTUUR *van den Grooten Veenpolder in Weststellingwerf* brengt ter algemeene kennis, dat door Commissarissen uit hetzelve, op Donderdag den 16 October aanstaande, des morgens elf uur, ten huize van den Logementhouder K. Kopfer, te Wolvega, bij inschrijving en opbod zal worden aanbesteed in een of meer perceelen:

1. Het **leggen** van een GEDEELTE OMRINGDIJK, langs de Lange Lille bij de rivier de Tjonger, onder de dorpen Oldelamer, Munnekeburen en Scherpenzeel, ter lengte van 6220 ellen.
2. Het **heijen** en **stellen** van een regel PAALWERK, over eene lengte van 70 ellen aldaar, met levering van alle de daartoe benoodigde Materialen.

De Bestekken zullen van af Woensdag den 8 dezer ter lezing leggen in de navolgende Logementen: aan de *Lemmer*, in de Wildeman; aan de *Kuinre*, bij de Wed. Koopmans; te *Heerenveen*, bij Jorissen; te *Gorredijk*, in de Korenbeurs; te *Wolvega*, bij Kopfer en A. Padberg; aan de *Schoterzijl*, bij de Wed. H. Dijkman en bij R. de Ruiter, aan de Brug te *Oldelamer*; terwijl dezelve verder op franco aanvrage verkrijgbaar zijn bij den Secretaris van genoemd Polder-Bestuur; zullende tevens op Dingsdag den 14 bevorens de aanwijzing in loco geschieden, te beginnen des morgens 10 uren bij de Schoterzijl.
Wolvega, *Het Polder-Bestuur voornoemd*,
den 3 October 1856. METZLAR, *Voorzitter.*
P. J. SCHELTINGA, *Secretaris.*

AANBESTEDING VAN LEEUWARDEN,
VOOR HET JAAR 1857.

DE PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE te *Leeuwarden* zal, op Dingsdag den 28 October e. k., 's namiddags om 5 ure, in het locaal der Commissie in de Speelmanstraat, voor rekening van het Gemeente-Bestuur, aanbesteden: De onderscheidene LEERMIDDELEN, benoodigd voor de Stads-Scholen, over het jaar 1857.

Van de *Voorwaarden* en *Monsters* dezer besteding kunnen de gegadigden kennis nemen in het voornoemde locaal, van den 13 tot en met den 15 October bevorens.

De Inschrijvings-Biljetten zullen moeten zijn ingekomen en gelegd in eene geslotene Bus, daartoe voorhanden, uiterlijk ten 5 ure des namiddags van den dag der aanbesteding. *Namens de Plaatselijke Schoolcommissie voornoemd*,
J. J. DE JONGH, *Lid en Secretaris.*

DE Notaris A. T. HAAGSMA, te Leeuwarden, zal, op Maandagen 20 October 1856, ten huize van Schaap, op Camstraburen aldaar, provisioneel, en 3 November daaraanvolgende, bij Feddes, in de Klanderij aldaar, finaal, telkens 's namiddags 4 uur, (perc. 2 na bekomene regterlijke autorisatie) veilen:

1. Eene hechte, gerijfelijke en welonderhoudene WOONHUIZINGE met INTREK, op de Nieuweburen te Leeuwarden, *het Fortuin* genaamd, lett. K, no. 186, sectie A, no. 157, groot 90 el, beneden verhuurd aan G. J. van der Wal voor *f* 11.26½ per maand, boven thans onbewoond.
2. Eene dito HUIZINGE met WOONKAMER, op het Schoenmakersperk aldaar, voor vele affaires geschikt en waarin thans eene florissante **Kuiperij** wordt uitgeoefend, letter G, nos. 168 en 167*b*, sectie C, nos. 958 en 959, zamen groot 1 roede 19 el, de Huizinge in huur bij Noordhoff voor *f* 130 per jaar, en de Kamer bij vrouw Poortman voor *f* 0.50 per week.
3. Eene dito WINKEL-HUIZINGE, met daaraan verbonden WONING, onmiddelijk bij de eerste Draaibrug op het Noord-Vliet aldaar, en tevens zeer geschikt voor Brugdraaijerswoning, thans als zoodanig gebruikt, lett. M, no. 37, sectie G, no. 144, groot 66 el; bij Sijbren Meijer en anderen in gebruik.
4. Eene WOONHUIZINGE, op den Noordkant der Nieuweburen aldaar, lett. K, no. 221, sectie A, nos. 56 en 57, groot 50 el; in huur bij onderscheidenen voor *f* 2.30 per week.
5. Eene VROUWENZITPLAATS, in de Galileër Kerk aldaar, zijnde Stoel no. 319, doende *f* 3.15 jaarlijks zitgeld.

Te aanvaarden: perc. 2 en 4, 12 Mei 1857; perc. 5, 12 November 1856; perc. 1 en 3 nader te bepalen.

Te bezigtigen op de verkoopdagen van 10—2 uur.

VEEBOELGOED TE KOPKEWIER.

DE Notaris E. MEIJER, te Holwerd, gedenkt op Donderdag den 9 October 1856, des namiddags 2 uur, ten huize van den Kastelein de Boer, te Kopkewier, nabij Marrum, bij boelgoed op zes maanden crediet, te verkoopen: 12 beste Amelander melke-, kalke- en vare KOEIJEN en RIEREN en 4 OIJEN, aangevoerd zullende worden door J. E. Visser, te Hollum.

DE Notaris P. H. P. VAN MARLE, zal, op Vrijdag den 17 October 1856, des namiddags om drie uur, ten huize van W. Jordan, aan den Straatweg te Steenwijkerwold, namens den Heer C. LEEMBRUGGEN, publiek verhuren, voor den tijd van 10 achtereenvolgende jaren:

Eene **BOERENPLAATS**, gelegen onder de gemeente Steenwijkerwold, in de nabijheid van den Straatweg, aan de Friesche Grenzen, *de Oostronde Blesse* genaamd, bestaande uit WOONHUIS, waarin twee Kamers, Slaapkamer en Keuken. Voorts ruime Stalling voor Vee en berging voor Hooi en Stroo; verder 40 bunders WEIDE-, BOUW- en BOSCHGRONDEN (als zijnde deze laatste mede onder de verhuring begrepen). Voorts nog 20 bunders HEIDEGRONDEN, zeer geschikt voor cultuur, alles in gebruik geweest bij den Heer Piche; terwijl de noodige informatien zijn te bekomen bij den Heer JONGKINDT CONING, op de *Westronde Blesse*, alsmede bij bovengenoemden Notaris.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, krachtens geregtelijke autorisatie, op Donderdag den 16 October 1856, des avonds 6 uur, ten huize van Ids Bergsma, Kastelein te Heeg, publiek bij de finale toewijzing, tegen genot van verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE, bevattende zes Woningen, met eene **Schuur, Erve** en **Bleekveld c. a.**, staande en gelegen in de Buren te Heeg, bij de Weduwe Klaas Sijmens van der Wal en anderen in gebruik; en zulks in 7 perceelen met regt van cumulatie; den 12 Mei 1857 te aanvaarden.

BOELGOED.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Woensdag en Donderdag den 8 en 9 October 1856, telkens des voordemiddags 9 uur, in de Koornbeurs aldaar, verkoopen:

MEUBELEN en HUISGERADEN, waarbij: mahonijhouten Kabinet, dito Secretaire, dito Kastje; eiken Secretaire, ijperen Chiffonnière, staande Uurwerk-Klok, Kleerkast, Boekenkast, Ledikant met Behang, 4 Bedden, Peluwen, Kussens en Dekens, Tafels, Stoelen, 2 rood porceleinen Stellen, blaauwe- en bonte Porceleinen, Aardewerk, Spiegels, Schilderijen, Koper, enz.; voorts WINKEL-GEREEDSCHAPPEN, als: 2 Toonbanken, 2 Gortbakken, Winkelvaten, Doozen, Trompen, Bussen, koperen Schalen, Gewigten, Maten, eenige Winkelwaren, GOUD- en ZILVER WERKEN, waarbij 2 breed Gouden Oorijzers, zoomede eene partij MANS-LIJFDRAGT, Kinderwagen, *eene groote partij different* ***Behang, Randen en Koperwerk***, en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Er kan nog worden bijgevoegd.

Te bezigtigen *heden* Dingsdag den 7 October, des namiddags van 2 tot 5 uur.

VERKOOP VAN KLAPHOUT, NIEUWE PLANKEN, GRUTTERSSTEENEN ENZ.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 10 October 1856, des voormiddags om 10 uur, bij R. J. Niemendal aldaar, verkoopen: Eene partij NIEUWE PLANKEN van differente lengte, dikte en breedte, eene partij KLAPHOUT, zoomede een stel GRUTTERSSTEENEN, met STALLING en KUIP, en een losse STEEN.

KAGCHELS.

De VERKOOP van KAGCHELS, afkomstig van N. Nijhoff, Mr. Smid alhier, zal, om het groote aantal, niet ten zijnen huize, maar *heden* namiddag ten 3 ure plaats hebben ten huize van J. BIKBERGEN, in de Herberg *de Roskam*, bij de Veemarkt alhier. R. DE HAAN Sz., *Deurwaarder*.

Leeuwarden, den 7 October 1856.

NB. Omtrent de GEREEDSCHAPPEN blijft de verkoop ten huize van NIJHOFF, gelijk vroeger geadverteerd is.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor vijf jaren, van Petri en Mei 1857 tot 1862: Een DIJKHUIS en ruim 5 b. WEID- en BOUWLAND, staande op en gelegen aan den Slagtedijk onder Cubaard; thans bij IJ. S. Greijdanus in huur. De Voorwaarden liggen ter lezing ten huize van J. F. RISPENS, te Spannum, terwijl de briefjes vóór of op den 12 October e. k. franco moeten worden ingeleverd bij B. S. BAKKER, adm. Kerkvoogd te Spannum.

Ingevolge art. 885 van het Wetb. van Kooph. worden de Schuldeischers in het faillissement van GERBEN EEKMA VAN DIJK opgeroepen, om in gezegd faillissement Rekening en Verantwoording aan te hooren, welke door den Curator, ten overstaan van den Regter-Commissaris, Mr. ANNE CAREL WIJCKERHELD BISDOM, op Woensdag den 15 October eerstkomende, des voormiddags ten negen-drievierde ure, in een der Localen van het Paleis van Justitie te Leeuwarden, zal worden afgelegd.

Mr. JOHs. VAN DER VEEN Cz., *Curator*.

De Schuldeischers van wijlen REINOU THOMAS HIEMSTRA, laatst Weduwe JOUW JANS VADERLOOS te Wierum, worden uitgenoodigd vóór den 15 October e. k., van het bedrag hunner vorderingen franco, schriftelijke opgave te doen aan den Notaris H. B. KLAASESZ, te Ternaard.

Degene welke iets te vorderen hebben van-, of verschuldigd zijn aan den Boedel van Mej. de Wed. WIEMER FELLINGA, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen vóór den 16 dezer aan

Leeuwarden, 6 October 1856. IJ. IJPES Pz.

A. GRATAMA vaceert tot het betalen der COUPONS van Certificaten 4 pCt. Nationale Schuld, uitgegeven door het Administratie-Kantoor ten name Ketwich & Voombergh en de Wed. Willem Borski, verschenen 1 October.

R. EN A. BLOEMBERGEN, Directeuren van het *Administratie-Kantoor* van Nationale Fondsen, opgerigt door *Thijs Feenstra*, gevestigd te Leeuwarden, vaceren tot de betaling van de COUPONS 4 pCt. Nationale Schuld, verschenen 1 October 1856.

De Ondergeteekenden, allen het bedrijf van **Schoen- en Laarzenmaker** uitoefenende te Sneek, brengen ter kennis van hunne geëerde Begunstigers, dat zij eenparig hebben besloten, voortaan de prijs hunner Waren **twintig percent** te verhoogen, tot welken maatregel zij gedrongen worden — zullen zij *goed en deugdzaam werk* blijven leveren — door de buitengewone, schier ongekende *duurte van het Leder*.

Sneek, 5 October 1856.

T. GRABAL. J. H. BRINK. D. G. DIJKSTRA. P. FABER. H. DE JONG. J. BRANDSMA. J. M. SCHULTE. T. POTMA. K. DE WIT. T. VONK. A. C. SCHRAUWERS. F. DE JONG. F. GROENEVELD. S. HUISENGA. M. KUIPERS.

SIGAREN-FABRIEK.

Twee SIGARENMAKERS, hun werk grondig verstaande, kunnen, tegen bewijzen van eerlijkheid en goed gedrag, dadelijk geplaatst worden bij LANSAAT EN ALTA, te Harlingen.

KAGCHELS EN HAARDEN.

De Ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij uit de Fabriek van J. W. Kramps te Sneek, voorzien is van KAGCHELS en HAARDEN, naar den laatsten smaak.

Bolsward, den 2 October 1856. A. DE BLAUW.

RUNDERHAZEN

te bekomen à 75 Cents per Ned. ℔ bij den Vleeschhouwer J. DE VRIES, bij de Dubbelde Pijp te Leeuwarden.

CIBARIA SALUBERRIMA,

in plaats van REVALENTA ARABICA.

Het Amsterdamsche Verkoophuis, dat op alle mogelijke wijzen, de Revalenta zoekt aan den man te brengen, heeft weer eene onwaarheid gemeld, waarvan het zich zeker gouden bergen belooft. Volgens zijn berigt *(Amsterd. Courant)* moet het Revalenta busje van 87½ Cts. ½ Eng. pond inhouden, volgens hem, „circa 2½ Ned. oncen." (Het Eng. pond is gelijk aan 37½ Ned. looden.) Zoo dat kleine busjes al ½ Eng. pond inhoudt, dat eene onwaarheid is, hoe kan dat dan 2½ Ned. ons uitmaken? Zijn eigen berigt „kleine minder voordeelige busjes" enz bewijzen ten vollen zijn karakter; want zoo ½ Eng. pond 87½ Cts. kost en minder voordeelig is, hoe schadelijk is dan niet een geheel Eng. pond voor *f* 2, segge *twee Gulden*. — Maar wie wil niet gaarne die schade lijden ten voordeele van het Verkoophuis!

De **CIBARIA**, die het beste voedsel is voor jonge Kinderen en zwakke of verzwakte gestellen, heeft eene Dame van Haemorrhoides (aanbeijen) genezen, voorwaar geen bagatel! — Smakelijker dan du Barrij's Revalenta, werkt zij spoediger, bij haren lageren prijs (voor 45 Cts. ontvangt men evenveel **Cibaria** als bij de Revalenta 87½ Cts. kost). — Zij wordt afgeleverd in blikken Bussen in-[illegible] 12½, 25 en 50 Ned. looden voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1.50; de prima [illegible] *f* 1.40, *f* 2.50 te Harlingen, bij den Heer H. de Windt; Leeuwar[illegible] A. Cuipers; verder in de bekende Dépôts en te [illegible] J. A. van Wijk.

DE VARKENSZIEKTE

voor te komen is van groot belang voor den Veestapel, reden waarom ik op nieuw mijn uitmuntend middel daartoe aanbeveel; een middel, dat zoo eenvoudig in het gebruik is als krachtig in uitwerking, hetwelk ook door de ondervinding bevestigd is geworden, niet slechts als tot *voorbehoeding*, maar ook tot *geneesmiddel* in de ziekte zelve. — De prijs van iedere flesch Poeder is 75 Cents. — Voorts recommandeer ik het ook sedert vele jaren zoo allergunstigst bekende

Dr. ROCRE'S KINKHOEST-MIDDEL,

dat, tot uitwendig gebruik, zoo gemakkelijk is aan te wenden, en spoedig zigtbare blijken van hulp verschaft; de prijs daarvan is *f* 1. — Alsmede

DE WONDERSNUIF VAN Dr. BROUILLARD

uit Parijs, een kostbare, geneeskrachtige en veelvermogende Snuif, die de bestaande pijn, suizing en kramp in het hoofd doet bedaren; verstoppingen wegneemt en door de zenuwen te prikkelen en te versterken, het denkvermogen niet alleen, maar ook het gezigt belangrijk opklaart. — Zij wordt door mij afgeleverd in met lood bekleede doosjes, met berigt voor 60 cents. — Terwijl mede bij mij verkrijgbaar is het

VORSTELIJK TANDPOEDER.

Dit voortreffelijk mondmiddel, dat door zijne uitstekende eigenschappen, reeds de aandacht van het Hof — overeenkomstig zijnen naam — heeft mogen verwerven, alsook door de aanzienlijkste standen gezocht wordt, is een waar behoud voor mond en tanden. — Het versterkt het geheel op eene krachtdadige wijze; het maakt het tandvleesch vast en de tanden wit, zonder het geringste nadeel voor het glazuur, terwijl de losse tanden of kiezen er door bevestigd worden, en nog bovendien een zeer aangenamen adem achterlaat. — Hetzelve is van Franschen oorsprong, en wordt afgeleverd in doosjes voor 60 Cents.

J. C. H. VAN HARINXMA, *Apotheker, op de Nieuweburen te Leeuwarden.*

De **PILLEN VAN HOLLOWAY** *zijn zeer aanbevelenswaardig voor zwakke* ***Zenuwen*** *en sterken aandrang van* ***bloed*** *naar het hoofd.* Uittreksel uit eenen brief van den Heer John Lloid, te Erw-wen Harlech, Merionethshire, aan den professor Holloway. „Mijnheer! Ik reken het mijnen pligt, u mede te deelen, dat ik gedurende een geruimen tijd geplaagd was met duizeling in het hoofd en schemering aan de oogen, vergezeld van gebrek aan eetlust en algemeen zwak gestel. Geen middel had mijne ongesteldheid kunnen genezen, en ten laatste nam dezelve zoo toe, dat ik niet meer kon uitgaan zonder van eenen bediende gevolgd te worden. De heer Stughes, te Harlech, raadde mij toen aan, uwe Pillen te gebruiken, hetwelk ik dadelijk deed; en ik ben gelukkig u te kunnen zeggen, dat zij mij geheel hersteld en mijne krachten weder gegeven hebben.

Zijn op *franco aanvrage à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; J. C. H. van Harinxma, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement Strand 224, en New-York, 80 Maiden Lane.

STOOMVAART

VAN

HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** den 11 Oct.

Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 6 October 1856.

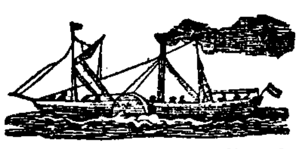

FRIESCHE STOOMBOOT-REEDERIJ,

GEVESTIGD te HARLINGEN.

DAGELIJKSCHE DIENST DER STOOMBOOT ***FRIESLAND***,

tusschen AMSTERDAM en LEMMER,

in verbinding met de DILIGENCES van VAN GEND & LOOS. In éénen dag van **Rotterdam, Arnhem, Utrecht, Amsterdam** enz., naar **Lemmer, Sneek, Leeuwarden** en **Groningen** en vice-versa.

Vertrek der Boot alle dagen van AMSTERDAM, des voormiddags ten 10½ ure, of wel dadelijk na aankomst van den eersten Spoortrein der Rhijnspoorweg-Maatschappij. Ten 3 ure van de Lemmer, of dadelijk na aankomst der Diligence, van Groningen ten 5 ure 's ochtends afrijdende. Aan het station van den Spoorweg staan Omnibussen der Heeren P. J. KOENS & C°. gereed om de Reizigers onmiddelijk naar de Stoomboot te brengen.

De dienst tusschen AMSTERDAM en HARLINGEN vindt als naar gewoonte plaats:

Dingsdag, Donderdag en *Zaturdag*, des ochtends ten 7 ure van AMSTERDAM.
Woensdag, Vrijdag en *Zondag*, des ochtends ten 8 ure, van HARLINGEN.

HARDZEILPARTIJ

op het Koevorderhuis onder Langweer,

WOENSDAG den 8 OCTOBER 1856.

Men gedenkt, weer en wind dienende, te laten Verhardzeilen en vrij te vereeren:

1°. Van Booten van 6 el 4 palm en daar beneden.
2°. Van Booten van 5 el 2 palm en daar beneden.
3°. Van Booten van 4 el 6 palm en daar beneden.

Om de navolgende PRIJZEN, als:

1°. ***Twee extra fraaije PORSELEINEN STELTEN.***
2°. ***Twee dito dito BLOEMVAZEN, onder Stolp.***
3°. ***Een zeer fraai MIDDENSTUK, als boven.***

Aangifte 's morgens 11 uur bij P. L. FRANKENA, Kastelein aldaar.
Aanvang precies 1 uur.

BILLARDPARTIJ TE WOUDSEND,

Woensdag den 15 October 1856.

PRIJS: ***Zes ZILVEREN LEPELS.***
PREMIE; ***Een ZILVEREN LEPEL en VORK.***

Aangifte 's morgens vóór 10 uur, op het Societeits-Locaal *Ee-zigt* aldaar.

Een TIMMERKNECHT, zijn werk goed verstaande, kan voor een jaar vast werk bekomen bij BOTE S. POSTHUMUS, Mr. Timmerman te Nijkerk bij Dockum.

Een KAGCHELMAKERSKNECHT, tevens niet onervaren in het **Bankwerk**, kan tegen goed loon dadelijk geplaatst worden bij KONING, Mr. Smid en Kagchelmaker, op de Wæze te Leeuwarden.

Er wordt gevraagd eene *gezonde* MIN. Adres aan het Bureau dezer Courant met franco brieven, lett. A.

LEES DIT.

In den avond van den 24 September ll. is tusschen *Joure* en de *Scharsterbrug* eene blaauwbonte MELKKOE (op de regterschoft met eene K gemerkt) **TE ZOEK** geraakt. Die dezelve weet of heeft, wordt verzocht daarvan kennis te geven aan A. TEITSMA, Logementhouder te Lemmer.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN BOEKEN.

Op Dingsdag den 21 October en volgende dagen zal door W. P. VAN STOCKUM, te 's Gravenhage, worden verkocht: Eene belangrijke verzameling **BOEKEN** in verschillende Vakken van Wetenschap en Kunst, waaronder de beste en voornaamste werken over *Godgeleerdheid*, *Geschiedenis*, vooral des *Vaderlands* en de *Oost-* en *West-Indische Bezittingen*, *Natuurlijke Historie*, *Genees-*, *Heel-* en *Scheikunde*, *Regtsgeleerdheid*, *Taal-* en *Letterkunde* en *Dichtkunst*. Voorts ATLASSEN, LAND- en ZEEKAARTEN, MUZIEK, PRENTEN en PORTRETTEN; CHIRURGISCHE en PHYSISCHE INSTRUMENTEN, en eindelijk eenige ANTIEKE KERKSIERADEN en GEWIJDE VOORWERPEN, gevonden in de nabijheid der *Groote Kerk* te *'s Gravenhage.*

De CATALOGUS is op franco aanvrage verkrijgbaar.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE WED. KOUMANS [illegible]